

TÜRKİYE'YE SAHİP ARAYAN MANDACI OKUMUŞLARA KARŞI TÜRKİYE'YE SAHİP ÇIKMAK

Aydınlık Dergisi, 7 Temmuz 2002

Yıldırım Koç

1980'li yılların ortalarında sendika eğitimlerinde bazı işçiler durumlarından yakındıktan sonra, "bize kimse sahip çıkmıyor" derlerdi. Ben de, birilerinin onlara "sahip çıkması"nın çok olumsuz sonuçlarının olacağını, kendi kendilerine sahip çıkmaları gerektiğini anlatmaya çalıştım. Kurtarıcılardan kurtulmanın zorluğunu hatırlattım.

Bir süre önce bir toplantıda bir konuşma dinledim. Konuşmacı, "Türkiye sahipsiz kaldı" dedi. Aklıma hemen bu eski eğitimler ve eski Hint filmleri geldi. Hindistan İngiliz sömürgeci iken, Hintliler sömürgeci İngilizlere "sahip" derlerdi; herhalde "efendi" anlamında. Konuşmacı için aklımdan geçen, "herhalde Türkiye'ye bir sahip arıyor" oldu.

Her dilin incelikleri vardır. Örneğin, kalp ve yürek, aynı organı ifade eder. Ancak, "kalpsiz" ile "yüreksiz" farklı anlamlı iki sözcüktür. "Sahip" sözcüğü de bu nitelikte. Bazen kişinin kullandığı sözcükler, dilin bu inceliklerine dalar ve kişinin gerçek niyetini, bilinçaltını yansıtır. Bazen çok masum gibi gözükken sözcük seçimleri, belirli bir anlayışın ifadesidir.

"Sahipsiz" sözcüğünün anlamı, "koruyucusu, gözeteni bulunmayan"dır. "Sahip çıkmak" ise "korumak, koruyucu olmak".

Ülkemizde oldukça yaygın bir mandacı anlayış var. Mandacılar, Türkiye'nin sorunlarının "sahipsizlikten" kaynaklandığını düşünüyorlar ve Türkiye'ye "sahip", yani "koruyucu, efendi, hami" arıyorlar.

"Türkiye sahipsiz kaldı" diyen kişi, bilinçaltındaki mandacı anlayışı ortaya vurmaktaydı. Nitekim, sözünü ettiğim konuşmacı, Avrupa Birliği'ni demokrasi ve insan hakları merkezi kabul eden, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girebileceğini ve bu süreçte ülkemizde demokrasinin gelişeceğini zanneden bir kişiydi. Diğer bir deyişle, klasik bir sömürge okumuşu; "sahip" arayan bir kişi. (Kendini bağımsızlığa, yani onura layık göremeyen mandacı kafalara "aydın" değil, olsa olsa "okumuş" denir.)

Böyle kişiler için "Türkiye sahipsiz değil, sahipli" olmalıdır. Sahip de, bugün için Avrupa Birliği'dir. Bu "sahip", ABD de olabilir, Sovyetler Birliği de, Japonya da, Suudi Arabistan da, İran da. Aslanan, kendi ayakları üzerinde durma onuruna ve cesaretine sahip olamayan bir sömürge okumuşunun bilinçaltındaki mandacılığın, "Türkiye sahipsiz kaldı" sözcüklerine yansımalarıdır.

"Sahip çıkmak" ise farklı bir anlama geliyor. Bir vatandaşımız için "Türkiye'ye sahip çıkmak", Türkiye'nin sahibi ve yöneticisi olmak demek. Bir yabancı "Türkiye'ye sahip olmaya" kalkarsa, vatani ona karşı savunmak demek.

"Sahip" sayesinde "demokrasi" ve "insan hakları" umut etmek kadar büyük saçmalık olabilir mi? "Sahip"in olduğu yerde demokrasi olur mu? İçinde bağımsızlık, ulusal egemenlik, insanlık onuru olan bir kişi, "ben kendim demokrasi geliştiremem, bana bunu sahiplerim sağlayacaktır" dediğinde ne büyük bir çelişki içine düştüğünün farkında değil mi?

Türkiye'ye sahip arayanlara karşı Türkiye'ye sahip çıkma mücadelesi her geçen gün adım güçleniyor. Avrupa Birliği Muhipleri Cemiyeti'nin üyeleri, Verheugen'ın Türkiye'ye görüşme takvimi verilmeyeceğini söylemesi ve Güney Kıbrıs'ın Kıbrıs Cumhuriyeti adı altında (ve adanın bütününü temsil etme iddiasıyla) AB'ye alınacağı kararını yinelemesi sonrasında Liderler Zirvesi'nde ANAP'ın attığı geri adımın, Türkiye'de ulusalcı ve anti-emperyalist güçlerin etkinliğinde ve gücünde önemli bir sıçramaya yol açacağını kısa bir süre içinde görecekler. Ancak ne yazık ki, bu "sahip"ler çok vefasızdır, uşaklarını kullanıp atarlar veya hemen satıverirler. **Uşağın efendisine karşı gösterdiği sadakatin efendi tarafından da uşağa karşı gösterileceğini sanmak ancak uşakların hayalidir.**